

TABITA på Gjøøl

Skulpturen, der forbinder
fortid, nutid og fremtid

Indhold

Baggrund.....	side 3
Vision.....	side 3
Kunst i det offentlige rum, v. Gitte Ørskou.....	side 4
Et vartegn for Jammerbugt Kommune, v. Mogens Christen Gade	side 5
René Schmidt, billedhugger, BKF	side 6
Inspirationen til Tabita, v. René Schmidt	side 6
Gjøl	side 8
Gjøl Havn	side 8
Gjøl som kultursted.....	side 9
Principgodkendelse, Teknik og Miljøudvalget.....	side 10
Budget for Tabita.....	side 11
Fonde	side 11
Sponsor til prospektet	side 11

Prospekt er udarbejdet af Gjøl Kunstforening 2018

<http://paagjoel.dk/forening/gjol-kunstforening/>
<https://www.facebook.com/gjoelkunstforening/>

Fotograf, hvor ikke andet er nævnt:

Den indsatte figur, Tabita, er udarbejdet
af René Schmidt.
Visualisering udført af Fierrilo Film.

Baggrund

Gjøl Kunstforening blev dannet i 2016 med det formål at anskaffe, udstille og formidle kunst til Gjøl. Vi arbejder på, at få samtidskunst af høj kvalitet ud på landet og ud i det offentlige rum. Vi tror på, at kunst engagerer, hvis den er nærværende og formidles levende.

I januar 2017 søgte Gjøl Kunstforening Statens Kunstfonds Legatudvalg for Billedkunst om støtte til en strategiplan. Fonden kvitterede med 150.000 kr. øremærket til et kunstprojekt med kunstnerhonorar og midler til en produktion. En professionel kunstner skulle lave et stedspecifikt værk til placering på et offentligt sted i byen.

På baggrund af drøftelser med repræsentanter for legatudvalget faldt valget på billedkunstner René Schmidt, BKF, som efterfølgende har udformet en skitse til skulpturen "Tabita", der skal stå på Gjøl Havn.

Tabita? Jo, det er hende, der på de sidste sider af Hans Kirks roman, Fiskerne, netop står på Gjøls daværende fiskeleje og spejder efter kæresten, der kommer sejlene fra Aalborg. Fremtid og nyt liv!

Vision

Den nutidige Tabita er en moderne kvindefigur, som forbinde Gjøls natur- og kulturhistoriske fortid med et moderne landsbysamfund, hvor havnen er et naturligt omdrejningssted for et mangfoldigt fritids- og kulturliv.

I 2007 blev Gjøl kåret som årets landsby, og i 2017 vandt Gjøl Havn titlen som Nordjyllands mest levende mødested i en konkurrence udskrevet af Dansk Arkitektur Center.

Med placering af Tabita på Gjøl Havn er det ikke kun havnens daglige brugere, der får glæde af skulpturen, men også havnens mange besøgende, inklusive Limfjordens sejlede turister.

Tabita er med sine 7 meter et fyrtårn, der er synligt vidt omkring. Så med Tabita får Jammerbugt kommune et vartegn – en vandport mod sydøst, der hilser alle velkommen.

Kunstforeningens vision er, at få samtidskunst af høj kvalitet ud på landet og ud i det offentlige rum. Med Tabita skabes der en linje langs Limfjorden, fra Aalborg til Gjøl – fra Cloud City på den gamle spritgrund til Tabita på Gjøl Havn.

Kunst i det offentlige rum

v. Gitte Ørskou, direktør på Kunsten, Museum of Modern Art Aalborg, tidl. bestyrelsesformand i Statens Kunstfond.

Kunst skal ud i det offentlige rum! – og allerbedst, skal kunsten have en naturlig tilknytning til det sted, den står, som Tabita-skulpturen får med placeringen på Gjør Havn. Kunst i det offentlige rum bidrager nemlig aktivt til at styrke den lokale identitet og øge borgernes livskvalitet.

Nordjylland kan sagtens trække mere samtidskunst, også uden for de større byer. Det har altid været mit mål at få kunsten ud på steder, hvor det bliver set og oplevet som en naturlig del af dagligdagen.

Vi skal have råd til kunst, for historien har vist, at kunst har og har haft betydning i vort samfund og kan samle mennesker om både en fælles historie og den enkeltes historie. Kunst kan således åbne op for nogle andre refleksionsrum og dagsordener end de sædvanlige. Og så er kunst simpelthen med til at gøre vores hverdag lidt sjovere og mere udfordrende.

Tabita er både til hverdag og fest! Med sine 7 meter rager hun op og bliver et fyrtårn, der møder sit publikum fra både land- og vandsiden. Man kan betragte hende, men man kan også stille sig ved siden af hende og kigge ud over Limfjorden. Hendes moderne fremtoning taler til nutiden, og til såvel gamle som nutidige historier.

Foto: Mick-Andersson

Gitte Ørskou, direktør på Kunsten, Museum of Modern Art Aalborg.

”

Historien har vist, at kunst har og har haft betydning i vort samfund og kan samle mennesker om både en fælles historie og den enkeltes historie

Ørskou i Information,
21. december 2013

Et vartegn for Jammerbugt Kommune

---

v. Mogens Christen Gade
Borgmester i Jammerbugt kommune

Jammerbugt Kommune – en kommune mellem Vesterhav og Limfjord – er en langstrakt landkommune, der består af en række mindre byer og landsbysamfund uden en central hovedby. For at sikre udvikling frem for afvikling, er kommunen gået imod strømmen ved aktivt at satse på de små bysamfund, bibeholde de små skoler og støtte de lokale ildsjæles initiativer i nærmiljøet.

Netop bibeholdelse af de små skoler er med til at holde liv i landsbyerne og dermed at gøre det attraktivt at flytte til kommunen. Og mangfoldighed frem for centralisering gør det alt andet lige til et mere levende sted at bo og bosætte sig i. Til alles glæde, er det således lykkedes at vende udviklingen, så der nu er flere tilflyttere end fraflyttere i Jammerbugt Kommune.

Men uden de lokale ildsjæle var det ikke lykkedes. Et initiativ som dette fra Gjøl Kunstforening viser med al tydelighed, at lokale kræfter kan vise vej i forhold til udvikling af lokalsamfundet og dermed hele kommunen.

Med Tabita vil Jammerbugt Kommune få et markant vartegn mod kommunens sydøstlige vandport, Gjøl Havn. Med sine kulturhistoriske rødder knytter Tabita fortid, nutid og fremtid sammen. Hun vil være til glæde for havnens mange besøgende – fra landsiden såvel som fra vandsiden.

Foto: Jammerbugt Kommune

Mogens Christen Gade, borgmester i Jammerbugt kommune.

//

Med Tabita vil Jammerbugt
Kommune få et markant
vartegn mod kommunens
sydøstlige vandport,
Gjøl Havn

◀ Udarbejdelse af kunstværk til udstillingen "DET ER MIN KROP!" 2013 på Galleri Lars Olsen i København. Den 4 meter høje figur er senere blevet støbt i beton og befinder sig nu i Skovsnogen deep forest artland syd for Herning.

Foto: René Schmidt

Inspirationen til Tabita

René Schmidt fortæller: Som billedhugger opvokset i Løgstrup 2 km fra Hjarbæk Havn i bunden af Limfjorden har det været meget inspirerende at lave noget til Limfjordsbyen Gjøel. Min oldefar var erhvervsfisker i Limfjorden og jeg har kommet på fjorden med min bedstefar.

Fjorden med dens direkte adgang til havet har altid været en åbning mod verden. Når man eksempelvis møder en ældre fiskerkone, der hedder Glenny, så kan man mærke, at der findes store vidder bag horisonten. Det samme tænker jeg, at K.E. Løgstrup lod sig inspirere af, når han stod ved Vorde kirke og skuede ud over fjorden. På samme måde har der stået mange forskellige mennesker på Gjøel landingssted og senere på Gjøel Havn og skuet ud, hvor fjord og land mødes i tågen og tænkt sit. En af dem var Hans Kirk. Måske tænkte han over, hvordan det nye og det gamle mødes her nordenfjords. Tanker som udfoldes i romanen *Fiskerne*, som han skrev om stedet her.

I slutningen af romanen står en enkelt kvinde ved landingsstedet: *Tabita, der spejder efter sin fremtid. Jeg ser hende som et fyrtårn, der spejler lyset og havet. En skulptur der reflekterer solens gang på himmellegemet og peger på, at alt er i bevægelse. Fyrtårnet er et menneske og jeg synes, at i dag i det 21. århundrede måtte det menneske være en kvinde – et menneske, der stolt står på jorden og kigger ud.*

René Schmidt

Medlem af Billedkunstneres Forbund, BKF.

René Schmidt er uddannet på Det Kgl. Danske Kunstakademi i København og har adskillige udstillinger bag sig nationalt som internationalt.

René har eksperimenteret med utraditionelle udstillingsformer, bl.a. i Skovsnogen deep forest artland, hvor en række kunstværker af yngre kunstnere kommer én i møde på en vandretur gennem Skarrild Plantage syd for Herning.

I sin kunst har René bl.a. været optaget af at skildre kvinder, der er mere kraftfulde, nutidige og komplekse end det kvindebillede, der typisk præger det offentlige rum – eller kunsten. Han har således skabt en række skulpturer, der hylder den naturlige, seje kvinde. Her er vrede og fanden-i-voldskhed ikke pakket pænt væk, men indtager sin naturlige plads. Dette gælder også Tabita-figuren.

Hun er modelleret her i en skitse, der viser skala og metode.

Jeg har brugt min egen datter som model. Hendes krop er i gang med at blive om-modelleret til en voksen. Vi ved ikke, hvordan hun kommer til at se ud, men hun vokser ind i fremtiden.

Tabita ved jeg heller ikke, hvordan præcis kommer til at se ud, men denne skitse er ret tæt på. Den skal gerne give et indtryk af det spil, der lyser i overfladen og de mange tusinde blanke gråtoner, der opstår når lyset brydes forskelligt på hver enkelt metalflade.

Skulpturen er i skitsen 7 meter høj og er opbygget af ca. 6.000 bejdsede syrefaste rustfrie stål-trekanter med et indre stavvær, der kan modstå hård storm. 7 meter er meget for et menneske, men for et fyrtårn, et træ eller en skibsmast er det ikke.

//

Skulpturen er til hele
Limfjorden og til alle, som
sejler på den

Foto: René Schmidt

Gjøl

Halvøen Gjøl ligger i Limfjorden ca. 15 kilometer nordvest for Aalborg. Landsbyen ligger ned til Limfjorden og har knap 1.000 beboere. Gjøl var oprindeligt en ø, men omfattende inddæmning og dræning gjorde i 1920 øen landfast med resten af Nordjylland. Ø-kulturen er dog ikke længere væk, end at man stadig bor på Gjøl!

Gjøl er en levende landsby med industri og landbrugserhverv, skole, brugs, havn, kro og et utal af foreninger. Det er en hyggelig landsby, hvor gamle fiskerhuse og bondegårde blandes med moderne boliger. Husene vedligeholdes og harverne passes og plejes.

Landsbyens sammensætning af gamle gjølslægter og tilflyttere giver byen en dynamik, som afspejles i ildsjælens mange initiativer. I 2007 blev Gjøl således udhævnvnt til Årets Landsby pga. byens mange aktiviteter, foreningsliv, sammenhold og folkelig kultur.

Gjøl Havn

Gjøl fiskeleje – og siden havn – har altid været et naturligt samlingssted. Her ankom GØL-båden dagligt mellem 1908-1940 med passagerer og friske varer fra Aalborg. Det er den samme båd, som GØL Bådens Træskibslaug er i gang med at restaurere, så den kan komme på vandet igen.

En række af byens foreninger er knyttet til havnen: Sejlklubben, ro- og kajakkklubben, både- og fiskerlauget, vinterbaderne samt byens Natur- og Kulturcafé. I skolens idrætsfag samarbejder Gjøl skole med sejlklubben, så børnene får erfaring i at færdes på vandet.

Havnen er samtidig mål for mange besøgende, som foruden de sejlene turister tæller cykelister, motorcykelklubber, bilister, campere samt diverse foreninger. Ud over at nyde livet på havnen kommer en del for at spise på Gjøl Kro, som gennem et århundrede har været et populært udflugtssted, og som netop er blevet overtaget og istandsat af byens borgere.

Man mødes på Gjøl Havn! Så i en konkurrence fra Dansk Arkitektur Center, 2018, vandt Gjøl Havn titlen som Nordjyllands mest levende mødested.

Gjøl som kultursted

Kultur og kunst er en del af alle samfunds DNA. Gjøl's kulturelle baggrund og status har da også betydning for gjølboernes forståelse af byen som levested.

Stenalderredskaber vidner om, at Gjøl har været beboet for 6.000 år siden, formentlig pga. de gode fiskemuligheder. Omkring år 1130 fik Gjøl sin store romanske 'Paradiskirke', placeret så besøgende har et panoramasyn over fjorden. Kirken er bygget af Mester Göti, som har udsmykket den med romansk stenkunst samt en døbefond, som Gjøl's børn gennem snart 900 år er blevet døbt i.

Til fortællingen om Gjøl hører også sagnet om den hedenske trold på Gjøl Bjerg. Trolden fik sin renaissance, da bysbarnet og kunstneren Thomas Dam skabte Gjøl-trolden i 1950'erne, først i træ siden vinyl – og efter hans død i stærkt bearbejdet udgave i Trolls-filmene fra Pixar Animation Studios. Thomas Dams foretrukne motiver var gamle fiskere og koner fra Gjøl, skåret i træ som karikaturer og med et lunt glimt i øjet. Selv sagde han om dem: *"Typerne er valgt ud af Gjøl's befolkning, men som regel genkender modellen ikke sig selv. Det gør så til gengæld alle andre på øen!"* Ildsjæle har sørget for, at Thomas Dams produktion snart vil kunne ses på et troldemuseum på byens hovedgade.

Også Hans Kirk lod sig inspirere af Gjøl's fiskere – om end fra en lidt anden vinkel! I hans debutroman *Fiskerne* beskriver han således Gjøl's fiskerkultur, som den tog sig ud i begyndelsen af 1900-tallet. Hans Kirk skrev romanen, mens han boede på Gjøl Kro. Havde han siddet der i dag, ville han kunne se over til havnens østre mole, hvor Tabita efter planen skal stå og skue ud over vandet.

Ligesom i fortiden, væves kultur, kunst og livsvilkår sammen i nutidens Gjøl. Byen er præget af kulturelle arrangementer, og der er fuldt hus til koncerter, foredrag og udstillinger. Centralt på hovedgaden ligger Kunstlade Gjøl med surrealistisk billedkunst. Og når byens mange kunstnere og kreative sjæle åbner deres værksteder og atelierer, kan besøgende på Kunstruten på Gjøl se på kunst og kunsthåndværk fordelt over byens tre km lange strækning.

Ikke uventet er der stor interesse for Gjøl Kunstforenings initiativer. Vi opfatter samtidskunst som en naturlig del af udviklingen af lokalsamfundet. Kunst er debatskabende, udfordrende og engagerende, og i en tid med stigende tendens til centralisering og heraf følgende udfordringer for et levende lokalsamfund øges værdien af kunst i det offentlige rum. Kunst kan være med til at give livskvalitet og øge livsglæden!

Vi ser frem til at byde Tabita velkommen til Gjøl.

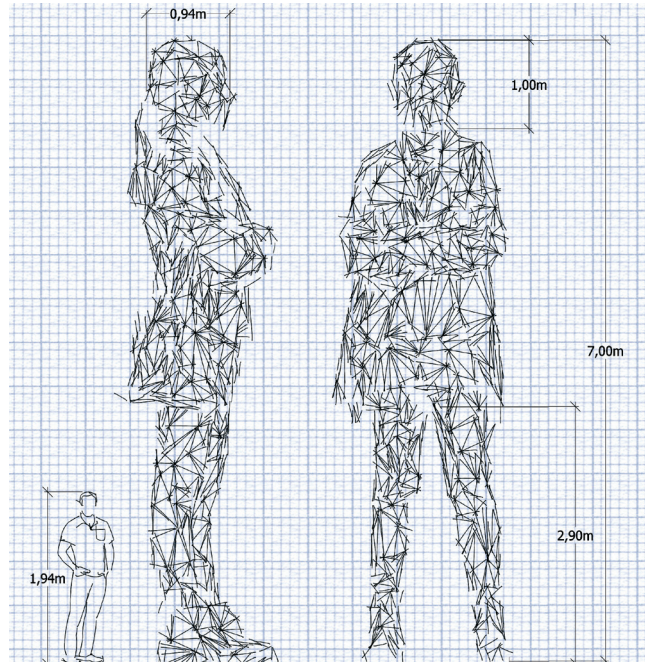
Principgodkendelse

Teknik- og Miljøudvalget

Teknik- og Miljøudvalget i Jammerbugt Kommune har 29. januar 2018 truffet beslutning om at principgodkende skitseforslaget til opstilling af Tabita-skulpturen. Det vurderes, at opsætning af skulpturen ikke er i strid med de forskellige ideer og skitser, der har været foreslået ift. havnens fremtidige udvikling.

Godkendelsen sker under forudsætning af, at skulpturen kan indpasses i havnens konstruktion, at Kystdirektoratet godkender konkret placering, høring i forbindelse med dispensation fra lokalplan samt en byggetilladelse.

Gjøl Kunstforening er i gang med at imødekomme disse krav.

Budget for Tabita på Gjøl

Figur; 7 x 1,8 x 2 m, ca. 700 kg,
laserskåret 1,5 mm asis 316 L,
syrefast rustfri stål.

1,5 mm asis, 316 L, 38 m ² / 2,5 = 16 plader á 15.000 kr. (laserskåret)	240.000 kr.
Rør, 30 m, kraftig bundplade, funderingsbeslag	50.000 kr.
Svejsere, 2 mdr. á 70.000 kr.	140.000 kr.
Assistent, 2 mdr. á 35.000 kr.	70.000 kr.
Bejse	30.000 kr.
Transport, 2 stk. transport + opsætning	30.000 kr.
Fundering	100.000 kr.
Ingeniørberegning af fundament	70.000 kr.
Papmodel, skala 1/2	40.000 kr.
Færdig modellering samt 3d-behandling, 2 x 70.000 kr.	140.000 kr.
Belysning	50.000 kr.
I alt	960.000 kr.
+15% til uforudsete udgifter	141.000 kr.
Honorar til kunstner	200.000 kr.
Unika/kunstner-moms (5%) á 1.281.000 kr.	64.050 kr.
Total	1.365.050 kr.

Fonde

STATENS KUNSTFOND

Statens Kunstfonds Legatudvalg for Billedkunst har finansieret 50.000 kr. til udformning af projekt og skitse.

Statens Kunstfonds Legatudvalg for Billedkunst har desuden bevilget 100.000 kr. til udformning af skulptur.

Dette prospekt er udarbejdet med henblik på videre fondeansøgning til udformning af skulptur.

Det Obelske Familiefond har i foråret 2019 udbetalt 100.000 kr. til projektet.

Sponsorstøtte

Fotografier er sponsoreret af Fierrilo Film.
Prospektets layout, tryk af 200 eksemplarer og webfil er sponsoreret af Henning Broeng Jensen.

Gjøl
en by med liv